

Metody działań fałszywych spedytorów i przewoźników

Sebastian Kania
doradca zarządu ds. Mediacji i Bezpieczeństwa trans.eu

Pobieżna weryfikacja firm spedycyjnych nierzadko bywa przyczyną oszustw. Nieuczciwi spedytorzy wykorzystują dużą konkurencyjność na rynku i brak czujności przewoźników, a sposoby na oszustwa stają się coraz bardziej wyszukane. Jakże metody oszuści stosują najczęściej i jak można im zapobiegać?

Mówiąc o oszustwach popełnianych przez firmy spedycyjne, należy wyróżnić trzy sytuacje: po pierwsze, oszust faktycznie prowadzi działalność spedycyjną, po drugie oszust podszywa się pod inną firmę, po trzecie – firma oszusta w ogóle nie istnieje.

W pierwszym wypadku najczęściej dochodzi do wyłudzeń polegających na tym, że firma zlecająca transport (spedycja) z założenia nie ma zamiaru za niego zapłacić. Spedytor inkasuje zaliczkę, zleca przewóz, po czym nie rozlicza się z kontrahentem. Długi okres płatności sprzyja kolejnym zleceniom przewozu, po czym firma spedycyjna zamyka działalność i ślad po niej zanika. Aby zapobiec takim oszustwom spedytorów przed przyjęciem zlecenia należy zweryfikować opinie wśród innych przedsiębiorstw, które współpracowały ze zleceniodawcą. Można to zrobić za pomocą giełd transportowych lub wywiadowni gospodarczych.

W sytuacji drugiej spedytor, podszywając się pod istniejącą firmę, niejednokrotnie też pod wybranego pracownika, ma dostęp do wszystkich dokumentów danej firmy. Typowe przy takim procederze są prowadzenie wstępnych rozmów przez telefon komórkowy i ustalenia końcowe drogą mailową z prywatnych adresów pocztowych. W skrajnych wypadkach oszust może też stworzyć stronę internetową lub założyć adres mailowy, które będą różnić się od adresów rzeczywistej firmy jedynie końcówką (na przykład .pl zamiast .com) lub jedną literą. Aby uniknąć oszustów podszywających się pod spedytorów, należy zacząć od dokładnego sprawdzenia przedsiębiorstwa, np. w rejestrach czy w internecie, i skontaktować się poprzez samodzielnie znaleziony adres mailowy oraz numer stacjonarny.

Gdy zaś firma oszusta w ogóle nie istnieje, zleceniodawca legitymuje się fałszywymi dokumentami. Zdarza się przykładowo, że współpraca zaczyna się od 2 lub 3 zrealizowanych bezproblemowo zleceń, po czym dochodzi do oszustwa na większą skalę. Nieistniejąca firma tworzy we własnym zakresie wszelką dokumentację, która do złudzenia przypomina oryginały. Aby unikać nieistniejących spedytorów, należy weryfikować dokumenty w odpowiednich instytucjach, np. w KRS w wypadku spółki czy w CEIDG w odniesieniu do działalności gospodarczej. Jeśli oprzemy się na kilku źródłach, szybko powinniśmy dostrzec ewentualne nieścisłości.

CZY WARTO WERYFIKOWAĆ SPEDYTORÓW?

Niezależnie od tego, z którą z powyższych sytuacji ma do czynienia przewoźnik, rozpoczynając współpracę z nowym kontrahentem, zawsze powinien zachować czujność. Wiza szybkiego zarobku nie powinna przesłaniać standardowych zasad bezpieczeństwa, dlatego warto poświęcić nieco więcej czasu i skorzystać z kilku sposobów weryfikacji, by maksymalnie zredukować ryzyko niepowodzenia transakcji.

TRZY METODY DZIAŁAŃ FAŁSZYWYCH PRZEWOŹNIKÓW

Duża konkurencja i pośpiech to główne przyczyny sukcesów fałszywych przewoźników. Poważnym problemem są wyłudzenia polegające na prze-

syłaniu kompletu fałszywych dokumentów (w tym polisy OC), które nie różnią się od oryginałów z wyjątkiem tego, że dane na nich zawarte są nieprawdziwe, a firma istnieje tylko na papierze. Jak działają fałszywi przewoźnicy?

RODZAJE PRZESTĘPSTW W TRANSPORCIE

NAJCZĘSTSZE OKOLICZNOŚCI PRZESTĘPSTW

- W CZASIE POSTOJU NA PARKINGU
- W CZASIE POSTOJU PRZY STACJI PALIW/RESTAURACJI
- W CZASIE POSTOJU PRZY DRODZE
- NA MIEJSCU ZAŁADUNKU/ROZŁADUNKU
- PODCZAS ODPRAWY CELNEJ

Po pierwsze firma przesyła komplet fałszywych dokumentów – często faksem, aby uniknąć identyfikacji numeru IP komputera lub urządzenia mobilnego. Potencjalny klient nie weryfikuje szczegółowo danych, a przesłanie dokumentów uznaje za wystarczający argument, aby firmę uznać za wiarygodną. Konsekwencje łatwo można sobie wyobrazić. Po odebraniu towaru ładunek znika, ewentualna zaliczka przepada, a z firmą nie można się skontaktować. Aby uniknąć takich problemów, należy sprawdzić dokumenty w bazach CEIDG, KRS, GITD, wyszukać informacje na giełdach transportowych, zweryfikować opinie w internecie, poprosić przewoźnika o referencje zleceniodawców i skonfrontować je bezpośrednio w wymienionych firmach, porównać informację na temat polisy bezpośrednio u ubezpieczyciela, po podstawieniu pojazdu przez przewoźnika sprawdzić kopie licencji, a także wpisy w dowodzie – czy są zgodne z danymi w bazie UFG, zwracać uwagę na szczegóły w dokumentach, np. zgodność danych.

Gdy nieuczciwy przewoźnik podszywa się pod inną firmę, posługując się jej danymi, najczęściej są to kopie, które wyludzone lub zdobyto w bezprawny sposób. Oszuści posługują się fachową terminologią oraz sprawiają wrażenie ekspertów, którzy po prostu realizują kolejne zlecenie. Aby uniknąć takich sytuacji, należy dokładnie zweryfikować wszystkie dane – najlepiej w kilku źródłach oraz sprawdzić w internecie, czy w ostatnim czasie nie zdarzały się przypadki wyłudzeń, w których posługiwano się dokumentami danej firmy, podczas korespondencji mailowej oraz telefonicznej należy zwracać uwagę na szczegóły: czy przekazywane informacje są spójne i powtarzalne (jeśli przewoźnik za każdym razem mówi co innego, może to oznaczać, że kłamie), skontaktować się z firmą przez znaleziony w internecie numer telefonu i upewnić się, czy osoba, z którą rozmawialiśmy wcześniej, jest w tej firmie znana, sprawdzić adresy, w tym też mailowe, ze szczególnym uwzględnieniem ich końcówek, na przykład: mail@trans.eu, mail@trans.pl.eu, mail@trans.com.eu.

Aby z kolei uniknąć kradzieży towaru, należy w trakcie załadunku dokładnie sprawdzić dokumenty kierowcy oraz ewentualnie skontaktować się z przewoźnikiem, aby potwierdzić tożsamość kierowcy. Jeśli nazwisko będzie się zgadzało, jeszcze nie oznacza to, że nie mamy do czynienia ze złodziejem, ale eliminuje wariant niezależnego oszusta. Jeśli dana firma posiada certyfikat TCC, należy się upewnić, czy pojazd ma stosowną naklejkę. Jej brak powinien być ostrzeżeniem, że coś nie jest w porządku. Dobrze jest również sfotografować pojazd i jego tablice rejestracyjne. Zdjęcia mogą później pomóc policji i służbom celnym w poszukiwaniach danego pojazdu. Nawet jeśli tablice będą zmienione, wcześniej czy później te fałszywe zostaną użyte ponownie.

RODZAJE KRADZIEŻY ŁADUNKU

Kradzież ładunku najczęściej odbywa się poprzez włamanie do ciężarówki, uprowadzenie ładunku wraz z pojazdem, rabunek, przywłaszczenie przez podwykonawcę czy też fałszerstwo. Takie sytuacje zdarzają się na przykład podczas postoju (na parkingu, przy stacji paliw lub restauracji), na miejscu załadunku lub rozładunku czy też podczas odpraw celnych.

Skala oszustw i kradzieży w europejskim transporcie drogowym zależy w dużym stopniu od rozwoju gospodarczego oraz poziomu edukacji, która jest najskuteczniejszą bronią w walce z nieuczciwymi przewoźnikami.

Badania w ramach kampanii przeciwko kradzieżom w branży transportowej w latach 2009–2011 wykazały, że najmniej tego rodzaju przestępstw zdarza w Niemczech, a najwięcej – na Ukrainie. Niemniej warto pamiętać, że zasady weryfikacji nieuczciwych przewoźników w obu krajach są takie same. ■

reklama

XXI Międzynarodowe Targi Automatyki i Pomiarów

BIURO TARGÓW
Al. Jerozolimskie 202,
02-486 Warszawa
tel. 22 874 01 50, 874 02 30,
fax 22 874 01 49
e-mail: targi@automaticon.pl

ORGANIZATORZY

NAJWIĘKSZE TARGI W BRANŻY 17-20 marca 2015 Warszawa

AUTOMATICON 2015

www.automaticon.pl